

**ZIMOVANJE MALIH LABUDOVA *Cygnus columbianus*
U KOPAČKOM RITU**

*The wintering of Bewick's Swans *Cygnus columbianus* in Kopački rit*

JÓZSEF MIKUSKA¹, TIBOR MIKUSKA², ALMA MIKUSKA¹, ADRIAN TOMIK³

¹Zavod za biologiju, Sveučilišta J. J. Strossmayera, Gajev trg 6, 31000 Osijek,
e-mail: amikuska@ffos.hr

²Javna ustanova "Park prirode Kopački rit" Š. Petefija 33, 31327 Bilje;
e-mail: tiber@kopacki-rit.com

³I. Meštrovića 74, 31326 Darda; e-mail: atomik@ffos.hr

Malog labuda *Cygnus columbianus*, i to tri potpuno bijela primjerka, prvi put smo promatrali 04. prosinca 2004. godine na ribnjaku Podunavlje u Parku prirode "Kopa-

čki rit” (MIKUSKA i sur. 2005.). Tada smo pokušali načiniti snimke kako bi dokumentirali taj izuzetno rijedak ornitološki događaj. U tome nažalost nismo uspjeli, ne samo zbog velike daljine i neodgovarajuće opreme za slikanje, nego i zbog toga što su labudovi jednostavno odletjeli zajedno s većinom divljih gusaka *Anser anser* (oko 600 primjeraka), lisastih gusaka *Anser albifrons* (oko 120 primjeraka) i guski glogovnjača *Anser fabalis* (oko 80 primjeraka) koje su u tom trenutku tamo boravile. U tom trenutku smo osjećali grižnju savjesti misleći da smo ih možda mi uplašili. Zbog toga smo bili izuzetno sretni kada smo dana 22. prosinca 2004. na ribnjaku, među 27 primjeraka crvenokljunih labuda *C. olor*, ponovno vidjeli tri mala labuda. Nakon toga, iste ptice smo vidjeli još 27.12.2004., 08.01.2005., 14.01.2005., 16.01.2005., 17.01.2005. i 22.01.2005. Na temelju žutih polja na kljunovima, smatramo da su ptice pripadale podvrsti bewickovom malom labudu *Cygnus columbianus bewickii* (YARRELL, 1830) koja je kao gnjezdarica rasprostranjena u tundrama Europe i Azije.

Na temelju 8 promatranja, u razdoblju od 4. prosinca 2004. do 22. siječnja 2005. g. ili 50 dana, smatramo da je malo jato od tri primjerka malih labuda zimovalo na području Kopačkog rita. Nakon tog razdoblja, kada je nastupilo hladno, snježno i ledeno vrijeme s temperaturama koje su iznosile do -20°C , unatoč neprestanom traženju više ih nismo uočili. Redovito smo pregledavali jato i do 200 primjeraka crvenokljunih labuda, među kojima je bilo do deset primjeraka prstenovanih labuda od kojih smo uspjeli identificirati ptice sa žutim vratnim prstenom 55JA, žutim nožnim prstenima 18JC i 74JC (sve tri ptice su prstenovane u Mađarskoj), ali malih labudova više nije bilo.

Treba istaći da u je razdoblju od 50 dana promatranje izvršeno 27 puta od čega 19 puta mali labudovi nisu viđeni, što sugerira da su se kretali na velikom području te samo povremeno, ukupno osam puta, pojavljivali na ribnjacima, najčešće u popodnevnim satima. Tada su se uglavnom odmarali ili uređivali perje, a samo dva puta su se hranili podvodnim biljkama.

Na kraju treba napomenuti da se 27. prosinca 2004. jatu malih labuda priključio i jedan odrasli žutokljuni labud *Cygnus cygnus*. Tada smo imali, za Hrvatsku jedinstvenu priliku, u vidokrugu dalekozora i teleskopa istovremeno promatrati i uspoređivati sve tri vrste, malog, crvenokljunog i žutokljunog labuda.

LITERATURA

- ANON, (2005): *Corrigendum*, *Acrocephalus*, 26(124): 66.
MIKUSKA, J., MIKUSKA, T., MIKUSKA, A. (2005): Bewick's Swan, *Cygnus colubianus*, *Acrocephalus*, 25(122): 164–165.

SUMMARY

During a regular bird monitoring on Podunavlje fishponds, Kopački rit Nature Park, between 4th December 2004 and 22nd January 2005 authors observed three Bewick's Swans. Three adult Bewick's Swans were wintering in the area at least 50 days when they were observed for 8 times. After 22nd January 2005 authors could not find

Bewick's Swans despite regular monitoring suggesting that the birds left the area. The main reason was probably the weather condition, since after that date a long cold period, with snow and low air temperatures ($-20\text{ }^{\circ}\text{C}$) started.